

vore Købstadkommuner ikke uden største Vanskelighed kan praktisere den. Det er derfor nødvendigt, at Staten tager Dyrstidsforanstaltningerne i sin Haand og søger at gennemføre dem paa en saadan Maade, at vi i videst mulige Udstrækning kan komme bort fra Almisseprincippet.

Jeg mener for øvrigt ogsaa, at man bør prøve, om det ikke er muligt at gaa skarpere frem mod den Tendens, der overalt er til at skruе Priserne op. Det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Foss) priste det private Initiativ. Det undrer mig, at det ærede Medlem, som tillige er Medlem af den overordentlige Kommission, har kunnet faa sig til i denne Sag at prise det private Initiativ, efter at han, saa at sige hvad Dag han ønsker det, kunde stille sig Ansigt til Ansigt med den mest uforskammede Opskrining af Priserne, en Opskrining, som er aldeles upaakrævet. Snart er det den ene og snart den anden Vare, som det private Initiativ, som Spekulationen faar fat i og spekulerer op til Priser, der er aldeles unødvendige og ikke hidførte af noget som helst andet end Spekulation. Jeg skal tillade mig her at nævne et Eksempel paa, hvorledes det private Initiativs Mænd mener uden Skrupler at kunne blokke Befolkningen i en Tid som den nuværende. En dansk Grosserer blev for nogen Tid siden kaldt op til den overordentlige Kommission for at give Forklaring angaaende et bestemt Forhold. Det drejede sig om Import af en betydelig Vare, som der var meget haardt Brug for her i Landet. Den paagældende Vare blev købt i Udlandet, og der var Tale om ca. 800 Tons. Han forklarede overfor den overordentlige Kommission — det var han nødt til, fordi den overordentlige Kommission har fuld Myndighed til at kræve Forklaring af alle og enhver —, hvad han havde givet for Varerne, hvad de kostede ham her i Danmark, naar han afleverede dem til Forbrugerne eller til videre Forhandling. Han havde købt 800 t i to Partier til 82 Kr. pr. 100 kg, og han solgte dem uden nogen som helst Ulejlighed og Risiko med en Avance paa 280 Kr. pr. t. Da det drejede sig om 800 t, havde han altsaa paa denne ene Forretning, som efter min Overbevisning ikke var forbundet med nogen nævneværdig Risiko og heller ikke med nogen særlig Ulejlighed, tjent 224,000 Kr. Da vi foreholdt ham, at det var en ganske urimelig Fortjeneste, svarede han, at han syntes egentlig, han var en meget stor Velgører overfor Samfundet. Han blev en stor Skatteyder og var lige-

frem at betragte som en Slags Rodemester for den danske Stat. Det var saa aldeles øjensynligt, at det ikke for ham stod som noget utilbørligt at benytte Krigssituationen saaledes, som han havde gjort. Saaledes kunde der nævnes Hundreder af Eksempler paa, hvorledes det private Initiativs Mænd uden at blues derved blokker Befolkningen til det yderste. Jeg har set Beretninger fra Udlandet om, at man der gaar noget skarpere til Værks, end vi er tilbøjelige til. Det er mig bekendt, at man i Tyskland lukker Butikker og Forretninger, naar Overtrædelserne bliver alt for slemme. Jeg tror, det vilde være overmaade nyttigt at indføre denne Praksis her og i Gøntagelsestilfælde dreje Nøglen om og sætte Segl for Døren. Det vilde sikkert være et overmaade probat Middel, som jeg anbefaler til den højtærede Indenrigsministers Overvejelse.

Den overordentlige Kommission er ude af Stand til at magte alt det Arbejde, der som Følge af de nuværende Forhold paalægges den. Jeg tør sige, at Kommissionen gør sit yderste for at komme til Bunds i alle Sagerne, men de er saa talrige og indviklede, at det praktisk talt er umuligt at faa fuld Rede paa dem. Det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) syntes ikke at være særlig begejstret for de mange Nævn og Kommissioner, og det kan maaske ogsaa med Rimelighed siges, at vi har mange Nævn og Kommissioner, men jeg ved dog ikke, om nogen af dem er overflødig. I saa Tilfælde maa der stilles Forslag om, at de bringes ud af Verden. Hver har sit Virkeomraade, og jeg tror, at de saa godt som alle er fuldt ud optagne af det Arbejde, der er paalagt dem. Jeg skal ikke her udtale mig om andre end den overordentlige Kommission. Den har været Genstand for megen Kritik, og det er naturligt; thi den optræder meget sjældent udadtil. Den udsteder ingen Proklamationer om sit Arbejde; den arbejder mest i Stilhed, men jeg tør sige, at den arbejder i mange Tilfælde meget virksomt, og gennemgaaende er der god Villie blandt Kommissionens Medlemmer til at begrænse Avancen for dem, der spekulerer i og søger at udnytte Situationen. Ganske særlig vil jeg fremhæve Kommissionens Formand, Hr. Overformynder Friis, som en fortrinlig Leder af Kommissionens Arbejde. Han er ikke min Partifælle, og det er ikke af Partivenskab, jeg siger dette, men fordi det kan have Interesse, synes jeg, for Offentligheden at vide, at der sidder en Mand i Ledelsen af denne Kom-